Вестникът, който заслужавате!

Ардински глас

месечно издание на общинска администрация и общински съвет - Ардино

година IX, юни 2010 | 10 + 6 | брой 6 (89)

ПОЗИЦИЯ

АРДИНСКАТА БОЛНИЦА ПОКРИВА КРИТЕРИИТЕ ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ

■ В Конституцията на Република България, Закона за здравето, Закона за лечебните заведения и Закона за здравното осигуряване и други подзаконови актове е регламентирано правото на всеки български гражданин от достъпна медицинска помощ при прилагане на принципите за своевременност, достатъчност, качество на медицинската помощ, равнопоставеност и зачитане правата на пациента.

В този смисъл от съществено значение за условията на община Ардино е нормалното функциониране на местната болница.

■ В проекта за актуализация на Областната здравна карта са допуснати някои съществени неточности, които следва да бъдат коригирани. Съгласно методиката на Министерството на здравеопазването за изготвяне на Областна здравна карта, лечебното заведение в Ардино покрива критериите за болница за активно лечение за първо ниво с вътрешно и детско отделение, клинична лаборатория и рентгеново отделение.

■ Лечебното заведение в Ардино разполага с необходимата база и медицински кадри.

■ Общинските управници предлагат Ардинската болница да бъде със статут на Защитена болница.

Съгласно Закона за регионалното развитие, община Ардино се включва в районите за целенасочено въздействие и попада в категорията на "изостанал селски" и "изостанал планински район" с високо ниво на безработица и ниска трудова заетост.

Още по темата - на стр. 4 и 5

ОБЩИНСКИ КАЛЕНДАР - ПРЕДСТОЯЩО

Под патронажа на градоначалника Ресми Мурад



от 19 до 22 август 2010 г. в Ардино - ДЕСЕТИ ЮБИЛЕЕН МЕЖДУНАРОДЕН ТУРНИР ПО ТЕНИС НА МАСА в памет на Дургут Адемов - Джофи

МЪНИЧЕ



Снимка Гюнер ШЮКРЮ

Приложение на турски език 7-12



в броя

Месецът	2
Общество	3
Местна власт	4
Публичност	5
Зона	6
Приемна грижа	13-14
Детски свят	15
Форум	16

Удобно и сигурно пътуване с автобусите на IMPORT BALGIIT EXPORT *Всеки ден!*

❑ Неделино - Ардино (6.30) - Кърджали - София
❑ София (14.00) - Кърджали - Ардино - Неделино
тел./факс: 0361/ 6 27 55; GSM: 0887 373 516

Всеки ден, с автобуси на ЕЛА пътуването ви е гарантирано!



❑ Неделино - Ардино (10.30) - Кърджали - София
❑ София (18.00) - Кърджали - Ардино - Неделино
GSM: 0888 425 345; 0888 302 873

ДЕЦАТА ОТ „БРЕЗИЧКА“ ДЕФИЛИРАХА НА 1 ЮНИ

Мили, бодри, усмихнати дечица с песни, детска глъч и скандирания на 1 ЮНИ дефилираха из основните улици на Ардино.

Нетрадиционното Първоюнско празненство за своите възпитаници от ЦДГ „Брезичка“ спретнаха детските учителки и директорката Тюркян Йеменджиева.

Малките палавници в един момент се срещнаха с кмета на общината Ресми Мурад. Той поздрави дечицата с техния празник и завърза разговор по темички от техния вълшебен свят. Попитани, дали са доволни от предоставените играчки, малчуганите хорово отвърнаха: „Дааа, но искаме още!“ Освен пожеланията за весел празник, те `откопчиха` от стопанина на общината обещанието за още играчки и други приятни изненади.



АРДИНО ОТБЕЛЯЗА 2 ЮНИ



Ученици и учители, служители от общинската администрация, полицейското управление, лесничейството, болницата в Ардино отбелязаха 2 юни - Денят на Ботев и на загиналите за свободата на България.

Между 10-12 ч. ардинци на групи се стекоха пред паметника на Христо Ботев и положиха цветя и венци на признателност. Заедно със своите съграждани подвига и паметта на незабравимите герои на родната страна почетоха кметът на общината Ресми Мурад и председателят на общинския съвет Айдън Серкан.

КОЛЕГИАЛНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ



Членовете на Местната инициативна група (МИГ) в Ардино активно участват в Програмата за развитие на селските райони 2007 - 2013 чрез прилагане на подхода за местно развитие „ЛИДЕР“. Те обменяха опит със свои колеги в общините Доспат, Девин и Чепеларе.

Председателят на МИГ Изет Шабан изказа задоволството си от осъщественото еднодневно обучение.

`С колегите по места открито обсъдихме всичко онова, което утвърждаваме като дейност и практика. Обещахме си колегиално взаимодействие, за да бъдем по-ползотворни при реализиране на общополезни идеи и инициативи от местно значение`, каза той.

ГЪБИТЕ ОСИГУРЯВАТ ПЕЧАЛБА ПО ВРЕМЕ НА КРИЗА

Родопчани мислят как да подпомогнат семейния си бюджет в криза. В Ардино са разкрити няколко изкупвателни пункта. Отделно от тях на територията на общината обикалят посредници на фирми от бранша. Най се търсят пачият крак и манатарката. Цената им варира от 1,50 до 12 лв. за килограм.

Поради падналите дъждове много ардинци обикалят по горите, за да събират диворастящи гъби. Родопчани мислят как да подпомогнат семейния си бюджет в криза. В Ардино са разкрити няколко изкупвателни пункта. Отделно от тях на територията на общината обикалят посредници на фирми от бранша. Най се търсят пачият крак и манатарката. Цената им варира от 1,50 до 12 лв. за килограм.

Средната сума, която броим на берачите, е около 4 лева, казва Йордан Караджов, който има изкупвателен пункт в центъра на Ардино. Според него в сравнение с предходните години диворастящите гъби намаляват в района, защото не се берат по инструкция. Родопчани мъкнат гъбите заедно с мицела и корените и така провалят растежа. В района има и много нелоялна конкуренция. Повечето фирми от бранша изкупуват гъбите без необходимите разрешителни от РИОКОЗ, недоволен е Караджов. Иначе хората са доволни, че веднага си взимат парите.



Ардинският край е богат на диворастящи гъби. Мнозина знаят местата, където могат да ги открият - южно изложение, гори с дъб и бук, и могат да си осигурят добра печалба по време на криза.

30-годишният Сезгин Мехмедали от Ардино е един от редовните берачи на гъби. „Обикалях 6 часа из гората и едвам намерих два килограма пачи крак. Тази година няма много гъби“, сподели той.

РЕДАКЦИОННА ПОЩА

Общинският кмет - народен, отговорен и успешен!

Драга редакция,

Искам чрез страниците на общинския вестник да благодаря на един политик, който се оказа и голям човек. Това е кметът на община Ардино Ресми Мурад.

Аз съм жител на с. Долно Прахово. От три години се боря с тежката диагноза - рак, страдам и от ревматоиден артрит. Доскоро нашата улица беше в окаяно състояние. Всеки път, когато се прибирах от химиотерапия от Хасково, все си мислех - как ли ще стигна до нас. От автобусната спирка в селото до моята къща разстоянието е доста дълго. Пътят не позволяваше движение на коли, а зимата беше истински ад.

Аз и моите комшии споделихме притесненията си с общинския кмет г-н Мурад. Той ни каза, че ще оправи и асфалтира пътя. Така и стана. Сега пътят ни е асфалтиран. Синът ми спокойно ме вози с колата от/до външната врата на дома.



Има политици, които само обещават, но не изпълняват дадените обещания. Ние сме сити на обещания, искаме дела! Свидетели сме, как някои политици се опитват да ни разделят на `наши` и `ваши`. Имат претенции да ни управляват, но нямат потенциални възможности. Отричат всичко градивно. Те трябва да поумнеят.

Радвам се, че Ресми Мурад е един истински отговорен, действащ управник. Кмет, който много добре знае селските ни проблеми. Кмет, който се опитва да направи нашето съществуване по-добро, въпреки световната икономическа криза.

Благодаря Ви, г-н Мурад, че много често сте сред нас, обикновените хора. Внимателно изслушвате нашите вълнения и се опитвате да ни помогнете. Не се затваряте и не стоите далеч от хората. Бъдете все така толерантен и продължавайте да обединявате гражданите на община Ардино!

Уважаеми господин Мурад, още веднъж благодаря на Вас и на Вашия екип за успешните усилия, които полагате за решаване на нашите социални и благоустройствени въпроси.

Кязим МЮМЮН
с. Долно Прахово

ЛИЦА

МЛЕЧИНЕЦЪТ БЕЙДЖАН ГЬОНЛЮШЕН

21 години след т. нар. голяма екскурзия до Турция от лятото на далечната 1989 година за кратко време много от ардинските изселници започнаха да въртят успешен свой бизнес в южната ни съседка. Сред тях е и Бейджан Гьонлюшен от Млечино. В момента той е собственик на фабрика за кожени изделия Бейджани в квартал Зейтинбурну - Истанбул и на верига от търговски магазини Виаваленте в курорта Анталия. Във фирмите му работят над 300 души, повечето от които са изселници от кърджалийския край. В първите дни след пристигането си в южната ни съседка, роденият в ардинското село младеж намира работа, с руски език, в кожен магазин в Лалели - Истанбул. Отначало само посредничи между турски производители на кожени изделия и руски търговци. Бейджан бързо научава тънкостите в занаята и решава да работи сам. Така се започва, докато се стигне до



изграждането на фабрика за кожени изделия в Зейтинбурну. Бизнесменът Гьонлюшен от Млечино разказа за първите си години от гурбетчийството в Турция:

- В Млечино живеех в близката махала Искра, завърших техникума по строителство в Кърджали и след като се завърнах от казармата се ожених. През лятото на 1990 година заминах със семейството си за Турция. С помощта на роднини от Истанбул намерихме евтина квартира в Есенйурт. Отначало започнах работа като продавач-консултант в текстилен магазин в Махмут Паша. Разбрахме, че турското правителство дава шанс на предприемачите, законите поощряват свободната инициатива. Никой не ти пречи...

Тайната на своя успешен бизнес той дължи на семейството си. Бейджан подчертава, че зад всеки успял мъж винаги стои една силна жена. А това е съпругата му Гюлюмсер от село Башево.

Текст и снимка
Гюнер ШЮКРЮ

ПОЗИЦИЯ

АРДИНСКАТА БОЛНИЦА ПОКРИВА КРИТЕРИИТЕ ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ

В Конституцията на Република България, Закона за здравето, Закона за лечебните заведения и Закона за здравното осигуряване и други подзаконови актове е регламентирано правото на всеки български гражданин от достъпна медицинска помощ при прилагане на принципите за своевременност, достатъчност, качество на медицинската помощ, равнопоставеност и зачитане правата на пациента.

В този смисъл от съществено значение за условията на община Ардино е нормалното функциониране на местната Многопрофилна болница за активно лечение (МБАЛ) като лечебно заведение.

Ардинско се характеризира със специфични природогеографски условия - силно пресечен планински релеф, трудно проходими терени, сложни пътни връзки и отдалечени населени места от общинския център.

В проекта за актуализация на Областната здравна карта са допуснати някои съществени неточности, които следва да бъдат коригирани. Град Ардино е разположен в долинното разширение на река Ардинска, а не общината, както е отразено в раздела Здравни райони.

Общата дължина на пътната мрежа в общината е около 200 км, от които 60 са републикански и 127 км общински пътища от четвърти и пети клас. Селищата в общината не са целокупни, поради което съществуват още селскостопански и горски пътища и пътеки до съответните махали на населените места. Една част от тези пътища е без асфалтова настилка, което затруднява организирането на транспорт.

Надморската височина в общината варира от 500 до 900 м. (а не 600 м), като най-ниската точка е р. Арда (320 м.) и най-високата е връх Алада - 1241 м,



Здравна карта

а в някои селища достига до 100-1200 м. Съгласно методиката на Министерството на здравеопазването за изготвяне на Областна здравна карта, МБАЛ - Ардино покрива критериите за болница за активно лечение за първо ниво с вътрешно и детско отделение, клинична лаборатория и рентгеново отделение.

Лечебното заведение разполага с необходимата база и медицински кадри.

Предлагаме да се коригира броят на болничните легла - 10 на 12 във вътрешно отделение, а в детско отделение да останат 10 болнични легла. Мотивите за това са продиктувани от броя на преминалите болни през 2009 г., както следва:

- Вътрешно отделение - 790 души или 63% използваемост на леглата.
- Детско отделение - 681 души или 82% използваемост на леглата.

В хирургично отделение да бъдат разкрити болнични легла за долекуване на продължително лечение и за еднодневна хирургия, тъй като разполагаме с местен квалифициран персонал и необходимото оборудване.

По изключение в МБАЛ да бъде разрешено функциониране на Кабинет за женска консултация.

Към лекарски и дентални практики да бъдат добавени селата Зака и Гарване, които са към кметство Бял извор.

Предлагаме, минималният брой и разпределение на лекарите в специализираната извънболнична помощ да се увеличат, както следва:

- Хирургични - 10
- Вътрешни болести - 12
- Детски болести - 8
- Нервни болести - 8
- Акушерство и гинекология - 11
- Кардиология - 9.

Предложението правим с оглед недопускане закриването на съществуващите специализирани кабинети за доболнична медицинска помощ.

В общата част на проекта за Здравна карта броят на населението е 12128 души по данни на Статистическо бюро - Кърджали, а по данни на ГРАО към МРРБ броят е 13344 души по настоящ адрес и 29590 по постоянен адрес. Предлагаме това разминаване да бъде уточнено между институциите.

Територията на община Ардино се отличава с ясно изразен планински релеф, разчленен от река Арда и нейните притоци. Като цяло преобладават трудно проходими терени, които оказват влияние на пътната мрежа и социалната инфраструктура.

МБАЛ - Ардино обслужва и населението на съседните общини Неделино, Баните, Джебел.

Отчитайки тези обстоятелства и природогеографските условия - пресечен планински терен, влошени метеорологични условия през есенно-зимния сезон, отдалечени населени места над 60 км от областния център, предлагаме в Здравната карта МБАЛ - Ардино да бъде със статут на Защитена болница. Според нас, това е изходът за организиране на качествена медицинска помощ в община Ардино.

Бел. на редакцията: *Добронамереното послание, подписано от кмета на община Ардино г-н Ресми Мурад и управителя на болницата д-р Себахатин Хаджисеид, е изпратено до министъра на здравеопазването чрез директора на Регионален център по здравеопазване - Кърджали.*

ИЗ `ОБЛАСТНА ЗДРАВНА КАРТА`

Основна цел на националната и регионална здравна политика

е да гарантира на населението равнопоставеност, равенство, достъпност и качество на медицинската помощ при максимална ефективност на обществения ресурс.

В изпълнение на стратегическите приоритети на Министерство на здравеопазването и Правителството на Република България, Областната комисия за изготвяне на Областна здравна карта, създадена със Заповед №РД 09-331/03.06.2010 г. на Министъра на здравеопазването, изработи Областна здравна карта на област Кърджали.

Основната цел на актуализираната Областна здравна карта е да се повиши ефективността на здравната система, като на гражданите се осигури равнопоставеност и достъп до своевременна, достатъчна по обем и качествена медицинска и дентална помощ.

Картата се базира на анализ на здравния и демографски статус на населението в област Кърджали. Анализирано е състоянието и функционирането на здравната мрежа в момента и доколко броят и видовете лечебни заведения отговарят на реалните здравни потребности. Въз основа на изводите от този анализ, заедно с прилагането на европейските стандарти и показатели за здравно обслужване, се осигурява възможност да се определи действителната необходимост на

ОБЩИНА АРДИНО

Минимален брой и разпределение на лекарите в първичната извънболнична помощ

Населени места	Население	Лекарска практика	Среден брой население	Център на лекарската практика
Община Ардино	12128	11	1103	
гр. Ардино, с. Ахрянско, с. Дядовци, с. Бистроглед, с. Кроячево, с. Правдолюб, с. Светулка, с. Родопско, с. Търнословка	4371	4	1093	гр. Ардино
с. Бял извор, с. Диамандово, с. Срънско, с. Стояново, с. Мусево, с. Паспал	1831	1	1831	с. Бял извор
с. Чубрика, с. Гърбище, с. Мак, с. Синчец, с. Теменуга, с. Ябълкович, с. Ленище	772	1	772	с. Чубрика
с. Жълтуша, с. Главник, с. Еньовче, с. Седларци	1484	1	1484	с. Жълтуша
с. Падина, с. Байчево	941	1	941	с. Падина
с. Боровица, с. Аврамово, с. Голобрад, с. Дойранци, с. Любино, с. Рибарци, с. Латинка, с. Песново, с. Русалско, с. Стар Читак, с. Сполука, с. Сухово, с. Брезен, с. Китница	1113	1	1113	с. Боровица
с. Горно Прахово, с. Башево, с. Долно Прахово, с. Дедино, с. Чернигово, с. Търна	970	1	970	с. Горно Прахово
с. Млечино, с. Богатино, с. Искра, с. Левци, с. Хромица, с. Червена скала	646	1	646	с. Млечино

Минимален брой и разпределение на лекарите по дентална медицина в първичната извънболнична помощ

Населени места	Население	Дентална практика	Среден брой население на дент. практика	Център на денталната практика
Община Ардино	12128	10	1011	
гр. Ардино, с. Ахрянско, с. Дядовци, с. Бистроглед, с. Кроячево, с. Теменуга с. Правдолюб, с. Светулка, с. Мак, с. Синчец, с. Търнословка, с. Родопско, с. Гърбище, с. Ябълковец, с. Чубрика,с. Ленище	5143	5	1029	гр. Ардино
с. Бял извор, с. Димандово, с. Срънско, с. Стояново, с. Мусево, с. Паспал	1831	1	1831	с. Бял извор
с. Падина, с. Жълтуша, с. Главник, с. Еньовче, с. Седларци, с. Байчево	2425	2	1213	с. Падина
с. Боровица, с. Аврамово, с. Голобрад, с. Дойранци, с. Любино, с. Рибарци, с. Латинка, с. Песнопой, с. Русалско, с. Стар Читак, с. Сполука, с. Сухово, с. Брезен, с. Китница	1113	1	1113	с. Боровица
с. Млечино, с. Горно Прахово, с. Башево, с. Долно Прахово, с. Дедино, с. Чернигово, с. Търна, с. Богатино, с. Искра, с. Левци, с. Хромица, с. Черна скала	1616	1	1616	с. Млечино

населението в областта от съответния обем и видове медицински дейности и да се гарантира адекватен достъп на хората до тях.

Географски граници на здравните райони в област Кърджали

Област Кърджали включва следните здравни райони:

Здравен район Кърджали - географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Кърджали и на община Черноочене, с административен център гр. Кърджали.

Здравен район Крумовград - географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Крумовград, с административен център гр. Крумовград.

Здравен район Момчилград - географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Момчилград, община Джебел и община Кирково, с административен център гр. Момчилград.

Здравен район Ардино - географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Ардино, с административен център гр. Ардино.

Съгласно Закона за регионалното развитие, община Ардино се включва в районите за целенасочено въздействие и попада в категорията на „изостанал селски“ и „изостанал планински район“ с високо ниво на безработица и ниска трудова заетост.

УНИКАЛЕН СЛУЧАЙ

През 1962 г. в Ардино бе открито помощно училище. Преместих се в него от с. Правдолюб. Падна ми се да обучавам II клас. Петко Петков, инспектор от МНП, провери знанията на децата и се оказа, че те не познават буквите. Той извика директора на училището Тодор Димитров и му каза, че тези деца трябва да се върнат в I клас, защото са неграмотни. Димитров се съгласи, но аз бях против.

- Лесно ще ги върнем в I клас, но представяте ли си каква ще бъде травмата за децата и за родителите? Те и досега са стояли в I клас по две, три и повече години!

- Дамянов, а ти наемаш ли се и поемаш ли отговорността за една година да вземеш материала за две години? - попита ме Петков.

- Ще се постарая - отговорих аз.

Петков дойде да ревизира училището, когато децата ми бяха в IV клас. Щом ме видя, поиска тетрадките (контролни) по математика. След като ги прегледа, каза: „Това е невероятно, невъзможно! Ще посетя твоя клас по математика.“ Успехът на класа беше отличен!

Посетиха ме заедно с директора Димитров - взе го за свидетел!... На другия ден бе прочетен ревизионният акт. За моята работа бе казано: „Бавноразвиващи се деца да са слаби по математика е лесно обяснимо, защото тук се иска абстрактно мислене и точно по математика те са слаби и навсякъде в България е така! Но това, което става при Георги Дамянов, не мога никак да си обясня - на контролните тетрадки успехът е отличен, а на урока, който посетихме, децата за един час решиха 40 задачи, което е 10 пъти над допустимата норма за тези деца. Непременно трябва да се проучи опитът на Дамянов!“

Невероятен, невъзможен ли е този успех? За една година да се вземе учебният материал за два класа, за три години да се вземе учебният материал за четири класа... След три години обучение в четвърти клас те са отличници, което е документирано!

Още в началото целта ми беше да вдъхна вяра у децата, да ги стимулирам, да похваля слабия пред класа, че и той може, че утре ще знае повече.

Заслужава внимание въпросът на възпитателя Коста Ценов, който един ден ме попита: „Дамянов, как така си омагьосал твоите ученици, та заспиват с учебници вечер в ръце?“

От дългогодишен опит зная, че обучението не е едностранен процес, а е комплекс от методи, форми, правила, прийоми, фактори и др. И ако само един липсва, то ще е непълноценно.

Георги ДАМЯНОВ

ПРИЯТНО ПЪТУВАНЕ

ДВИЖЕНИЕ НА АВТОБУСИТЕ ОТ АВТОГАРА - АРДИНО

Направление	***Час на тръгване***
СОФИЯ	06.00; 06.30; 10.30
КЪРДЖАЛИ	06.00; 06.30; 07.20; 08.00; 08.30; 08.45; 09.30; 09.40; 10.00; 10.30; 11.30; 12.30; 13.30; 15.00; 15.45; 17.00; 18.00
СМОЛЯН	09.45; 13.40
МАДАН	09.45; 14.15
СЛАВЕЙНО	12.45 (петък и неделя)
БАНИТЕ	08.00
БАНИТЕ	09.30; 12.45 (май - октомври)
НЕДЕЛИНО	16.45; 19.10; 19.30
ДОЛНО ПРАХОВО	12.00; 13.00
БОРОВИЦА	12.00
РУСАЛСКО	14.00
СУХОВО	12.00
ГОЛОБРАД	12.30
ЯБЪЛКОВЕЦ	15.15
ГЪРБИЩЕ	15.15
ТЕМЕНУГА	15.15
ЛЕНИЩЕ	07.00; 13.00
КРОЯЧЕВО	09.00; 14.00
АХРЯНСКО	08.00; 15.00; 16;00
ТЪРНОСЛИВКА	15.00 (понеделник и петък)
ЕНЬОВЧЕ	09.00; 10.00; 12.00; 13.00; 14.00; 17.10
ЖЪЛТУША	09.00; 11.00; 13.30
СЕДЛАРЦИ	11.00; 15.00
ПАДИНА - КИТЕН	05.10 (май - октомври)

ДВИЖЕНИЕ НА АВТОБУСИТЕ ОТ АВТОГАРА - КЪРДЖАЛИ

Направление	***Час на тръгване***
АРДИНО	07.00; 07.30; 10.00; 10.50; 14.00; 15.00; 16.30
ЕНЬОВЧЕ	17.00; 22.10
ДОЛНО ПРАХОВО	12.00; 17.00
РУСАЛСКО	16.00
СУХОВО	15.15
ГОЛОБРАД	12.00

ДВИЖЕНИЕ НА АВТОБУСИТЕ ОТ ЦЕНТРАЛНА АВТОГАРА - СОФИЯ

Направление	***Час на тръгване***
АРДИНО	14.00; 14.30; 18.00

Ardino'nun Sesi

• Haziran 2010 • Hazırlayan: Saffet Eren •

Ardino Belediye Başkanı Resmi Murat:
AMACIMIZ İNSANLARA FAYDALI OLMAK



Eğridereliler Kültür ve Dayanışma Derneği kardeş Nilüfer'le Ardino arasında gerçekten çok önemli bir köprüdür. Dernek üyelerinin çoğu, Eğridere (Ardino) kökenli. Bursa'daki Eğridereliler, Bulgaristan'daki soydaşlarıyla sıkı bir `bütünlük` içinde... Dernek Başkanı sayın Ahmet Kahraman'la birçok konularda hemfikiriz ve çok daha anlamlı ve önemli işler yapılabilir gayreti içindeyiz. Bu doğrultuda Kardeş Nilüfer Belediye Başkanı sayın Mustafa Bozbey'in yaptığı öncülüğü taktire değer buluyorum ve buradan kendisine ve gönüldeşlerine candan teşekkür ediyorum.

16-18 Temmuz 2010 günleri Ardino'muzda buralardan göç giden kardeşlerimizi karşılayacağız, ağırlayacağız. Çoğunluğu Bursa'dan, ama İstanbul, Lüleburgaz vb yerlerden de konuklarımız gelecek. Umarım, Ardinolular (Eğridereliler) buluşmamız güzel bir bilgi alışveriş olanağı sağlayacaktır, dünden bugüne hareketliliğe yönelik yeni görüş ve fikir noktası oluşturacaktır.

Ana temamız, malum; dostlukları pekiştirmek, ilişkileri canlı tutmak, dayanışmayı artırmak ve neticede insanlara faydalı olmak.

Kardeş Nilüfer Belediye Başkanı Mustafa Bozbey:
ARDİNO TOPRAĞI ÇOK GÜZEL İNSANLAR YETİŞTİRMİŞ



Eğridere Kültür ve Dayanışma Derneği bizim Nilüfer Belediyesi sınırları içinde olan, aynı zamanda da sürekli işbirliği halinde olduğumuz bir dernek. Hatta biliyorsunuz, derneğimizin zaten temsili köprü, hem Bursa'da binası da köprü, yani Şeytan Köprü örnek alınmış durumda.

Bursa'da birçok Ardinolu var, Ardino doğumlu var. Eğridere Derneğinin üyelerine baktığımız zaman işadamları görmek mümkün, ticaret adamları görmek mümkün, bürokratları görmek mümkün, hatta sağlık sektöründen de epey insan görmek mümkün.

Aslına bakılırsa Ardino toprağı çok güzel insanlar yetiştirmiş, çok başarılı insanlar yetiştirmiş. Ama bu başarılı ve güzel insanlar buralarda kalmamışlar ve Türkiye'ye göç etmişler, Türkiye'de belirli bir yerlere gelmişler ve çeşitli olanaklara, sermayelere sahip olmuşlar.

Bizlerin amacı, iki belediyenin de ortak amacı, en azından bir kısım yatırımını da buraya aktarabilmelerini sağlamaktır. Bu konuda inanıyorum ki, hem Bulgaristan devletinin ilgili yasaları bunlara daha rahatlık verecek düzeye gelecektir veya onu bekliyorlardır belki de, bilemiyorum. Çünkü her ülkenin ticari yasaları farklı. Bu anlamda işadamlarımızla görüştüğümüz zaman, zaman zaman, "Yaa biraz daha vaktimiz var, bir değerlendirelim ondan sonra yatırım düşünüyoruz. Düşünmez miyiz!" diyorlar. Her platformda da biz bunu dile getiriyoruz.

ARDİNO (EĞRİDERE) ÜNLÜLERİMİZ
Ertuğrul YALÇINBAYIR
Necdet MENZİR
Reşat AYDIN
SAYFA 8'DE

DERNEK VE DERNEK BAŞKANI KAHRAMAN
Hüseyin YILMAZ, İşadamı:
YÖREMİ, YERİMİ ÇOK SEVİYORUM
Aydın Yılmaz, İşadamı:
İNSAN VARLIK, SERVET ESİRİ OLMAMALI
SAYFA 9'DA

UNUTULMASINLAR
Ahmet ALİ, Faik İsmail ARDA
SAYFA 10'DA

Ardino (Eğridere) kökenli Yazar
Halit Aliosman DAĞLI
EĞRİDERELİLER HAKKINDA
SAYFA 11-12'DE

ARDİNO (EĞRİDERE) ÜNLÜLERİMİZ

Ertuğrul YALÇINBAYIR: DEĞİŞEN, YENİLENEN BULGARİSTAN'DA BÜYÜK BİR IŞIK GÖRÜYORUM

Ben, 1946'da Çandır'da doğmuşum. 1950'nin 1 Nisan'ında da Türkiye'ye göç etmiş bir ailenin çocuğuyum. Ailemizin yanı sıra birçok akrabamız Türkiye'ye geldi ve orada kaldı. Ve, Türkiye'de olan insanlar Bulgaristan ile Türkiye arasında, bizim aramızda çok önemli bir köprü görevini üstlendiler. Bulgaristan denilince bizim ikinci memleketimiz, Ardino denilince sizler, atalarımız hep aklımıza geldi. Bayram günlerimiz hep Rumeli türküleriyle başladı. Ben rahmetli anamın ve babamın o türküleri dinlerken nasıl ağladıklarını biliyorum. Şimdi onların o duygularını yaşar gibiyim ve burada sizi görünce sizin sözleriniz, sizin yemekleriniz, sizin bakışlarınız, sizin yüz hatlarınız bana atalarımı hatırlatıyor, sizleri hatırlatıyor.



Biz doğduğumuz ocağın, doğduğumuz yerin hatıralarıyla büyüdük. Çocuklarımıza da bunları anlatıyoruz. Ama şimdi Bulgaristan ve Türkiye çok güzel bir yolculuğa çıktılar. Bu yolculuk insan aklının bugün varmış olduğu en iyi bir seviyedir. Daha iyiye, daha doğruya, daha güzele, daha çağdaş olmaya, demokrasiye, insan haklarına, hukuğun üstünlüğüne bir yolculuktur. Bu yolculuk mükemmelliyete doğru bir yolculuktur.

Ben değişen, yenilenen Bulgaristan'da büyük bir ışık görüyorum.

İnsanların göçler suretiyle bulundukları yerleri terketmesi değil, bulundukları yerde insanca, özgür bir şekilde temel hak ve özgürlüklerden yararlanarak yaşamaları insanların en doğal haklarıdır.

Siyasette görevlerin hepsi gelip geçici. Bu makamlar hiç kimseye kalmayacak. Ama bulunduğumuz yerde görevimizi en iyi şekilde yapmak suretiyle bayrağı bizden sonrakilere, bizimle birlikte olanlara devretmek demokrasinin en önemli güzelliklerinden birisi.

ARDİNO (EĞRİDERE) ÜNLÜLERİMİZ

Necdet MENZİR: RODOPLAR'I HİÇBİR YERDE BULAMAZSIN



Bugünkü nesiller çok farklı. Bizim neslimiz farklı. Ben bu değerlere çok büyük kıymet veriyorum. Sizlere, memleketlilerime büyük önem veriyorum. Her dinlediğim laftan, her dinlediğim sözden bir mana çıkartıyorum; nedir bu, nasıl yaşamış bu insanlar...

Ben buralarda hiçbir köyü bilmem. Babamdan dinlemiştim, muhacir memleketlilerimden dinlemiştim. Yıllar içinde dinlediklerimden, bir Terziler köyü denildiğinde, kendi bilgi ve kurgularıma göre ben Terziler'i biliyordum, Şeytan Köprüsü'nü biliyordum, Akpınar'ı biliyordum, Akpınar pazarını biliyordum...

Biz aynı toprakların insanları nerelerde olursak olalım, bulunduğumuz yerlerle ilgilenmemize rağmen, ömrümüz hep buralarda ve buralarla geçip gidiyor.

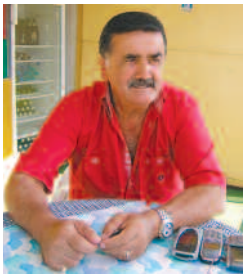
Buraya, Ardino'ya her geldiğimde son derece keyif ve zevk alıyorum. Sohbet ediyor, şakalaşıyoruz... Ve, size şunu da söyleyeyim; her defasında güç ve moral kazanarak gidiyorum.

Dünyanın en gözde yerlerinde bulunabilirsin, en donanımlı lokantalarında eğlenebilirsin ama, Rodoplar'ı hiçbir yerde bulamazsın. Çünkü buralarda başka bir şey var. Buraya geldiğimde başka bir şey dinliyorum. Ne derler? Hani anne, baba, toprak... Çok özel bir şey buluyorum buralarda. Aynı yaşantıları paylaşıyoruz, insan olmanın gurur ve güzelliğini paylaşıyoruz.

Bundan dolayı mutluyum.

ARDİNO (EĞRİDERE) ÜNLÜLERİMİZ

Reşat AYDIN: APAYRIDIR ARDİNOLU OLMAK



Biraz eski kuşak Ardinolular çok iyi bilirler; hele 70'li yıllarda küçük Ardino'muzu şampiyonlar kasabası durumuna getirdik. Ağır şartların, ideolojinin boğucu havası ve baskısı içinde insan o yıllarda başarılı olabilmesi için en azından usta bir aktör rolüne girmesi gerekirdi.

1978'de Türkiye'ye göç ettim. Şirin kasabamı, güzel insanlarımı bırakıp gitmek çok zor oldu. Göç ettiğimde hayal kırıklığına uğradığım oldu; geri dönsem - arkamda ateş, ileri gitsem - deniz. Fakat yüzmek bilmesem de denizi tercih ettim. İndim denize uğraşa uğraşa yüzmesini öğrendim... İstanbul'da Fenerbahçe spor kulübünde antrenörlük yaptım, Milli takımın antrenörlüğünü yaptım. Neticede, Cevat Hasanoğlu eş değerinde sporcular, şampiyonlar yetiştirdim.

Eğer insanoğlu bir işi iyi biliyor ve çalışıyorsa oluyor, neden olmasın? Ardino sadece masa tenisi sporunda değil, geçmiş yıllardan bugüne değin onlarca öğretmen, doktor, mühendis vermiştir. Halen bir kısmı Bulgaristan'da, diğer bir kısmı Türkiye'de olmak üzere çok güzide şair, yazar, basın mensupları vermiştir Ardino.

Doğduğumuz, büyüdüğümüz ve yollarında yürüdüğümüz yerler herkes için ayrıdır. Benim için de öyle, apayrıdır Ardinolu olmak. Onu sözle dile getiremem, ancak saz ustası olsam sazımla sözümle veya ressam olsam fırçamla yansıtabilirdim insanlara, dünyaya.

Eskiden Ardino bir 'açık cezaevi' bilinirmiş. Bulgaristan'nın birçok önde gelen kişileri buraya sürgün edilirlermiş, normal yaşamlarından dışlanırlarmış. Zamanla ihmal edilen bir Ardino bile değişti, insanları değişti. Doğduğum yerlerin iyilikten, güzellikten yana yeni yeni gelişim ve kalkınmasını göreceğiz yaşadıkça.

DERNEK VE DERNEK BAŞKANI KAHRAMAN

Eğridereliler Kültür ve Dayanışma Derneği'nin kuruluş tarihi, 2001.
Fakat, kökeni 1998 yılına dayanıyor. 17 kurucu üyesi ve 1000 civarında da üyesi var.
Belli başlı etkinlikleri şunlar: 14 Şubat Sevgililer Günü'nde mutlaka geleneksel bir yemek yapıyorlar. Derneğin dostluk gezileri de var. Hep birlikte otobüslere binip, en az üç gün olmak üzere Eğridere'ye gidip geliyorlar.
Yanı sıra; iftar yemekleri, yılbaşı programları, kan bağışı kampanyaları...derneğin etkinliklerinden.



Ahmet KAHRAMAN Eğridereliler Dernek Başkanı

İleride ekonomik durumları biraz daha iyileşsin, Başkan Ahmet Kahraman bir eğitimci olarak burs projesini hayata geçirecek.
Aynı dönemde gerçekleştirmeyi düşündükleri bir başka çalışma; yaşlı ve hasta kişilerin bakımına yönelik olacak.
Eğridereliler Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Ahmet Kahraman, 1950 Ardino doğumlu. 1973 yılında ailesiyle Bursa'ya göç edenlerden. Emekli öğretmen.
On iki senedir Başkan Kahraman'a yakışmış bu Eğridereliler Başkanlığı. Ne diyelim? Bundan böyle de kolay gelsin!..

Hüseyin YILMAZ, İşadamı: YÖREMİ, YERİMİ ÇOK SEVİYORUM



Öz ve öz Ardino'luyum. Ardino'nun Kuşçular mahallesinde dünyaya geldim. İlk, orta ve lise öğretimimi sevdiğim Ardino'mda bitirdim. Plovdiv Tıp Fakültesinde sınavları kazandığımda, göç sorunumuz ortaya çıktı ve okuma meselem noktalanmış oldu.
Bursa'ya geldiğimizde akrabalarımız bize sahip çıktılar. Çalışma hayatına başladım. Çalışarak Bursa Ticari İlimler Akademisi'nden mezun oldum. Bir süre Türkiye'nin ilki ve en büyüğü olan bir şirketin iplik sektöründe ticaret müdürlüğü görevinde bulundum. 1992 yılında, şu anda ismi İnterkan olan şirketimi kurdum. İnterkan olarak hem üretimimiz var, hem de sanayi ve endüstrinin ihtiyacı olan her türlü ambalaj malzemelerinin toptan satışını yapıyoruz.
Zaman zaman Bulgaristan ziyaretlerimde Ardino'yu ve oradaki tanıdıkları gidip görmek beni ferahlatıyor, özel ve güzel bir anlam veriyor. Doğup ve büyüdüğüm Kuşçular'ımı, çocukluğumda hayvan güttüğüm, arkadaşlarımla milicik oynadığım çayırları bayırları ve tütün dikip tütün topladığımız tarlaları bir bir gezip dolaşmak, oturup dağı bucağı seyre dalmak bana hem heyecan veriyor, hem de hasret gidermeme yardımcı oluyor.
Aslında geçmişi hatırlamak çok güzel bir şey. Geldiğim yeri hiçbir şekilde unutmuyorum. Bilâkis yöremi, yerimi çok seviyorum.
Bir işadamı her şeyden önce kendisine hedefler belirlemesi gerekir. Hedeflerini hayata uygulayabilmesi için çok çalışması şarttır ve karşısına çıkabilecek her türlü engeller karşısında hiçbir şekilde yorulmamalı, yılmamalıdır. Tabii ki, hedefleriyle yola çıkarken tek başına başarı yakalanılmıyor. Her şey insanla oluyor. Bu bir ekip meselesi. Bir işadamın yanında çok iyi bir lider olması lâzım. Öyle bir lider ki, çalışma arkadaşlarına birlik beraberlik ruhunu çok iyi aşılayabilmelidir. Başarı birlikten gelir, kurumsallaşmadan gelir.
Şu anda okul döneminde olan gençler okumaya çok önem versinler, tahsillerini en iyi şekilde yapsınlar ve ondan sonra ticaret hayatına atılmada tereddüt etmesinler. Çalışma azmi olduktan sonra, kesinlikle risk almaktan korkmasınlar! Hangi işe başlarlarsa başlasınlar bunun sonucu mutlaka olumlu olacaktır, onları daha yüksek-lere götürecektir. Örnek vermek gerekiyorsa; dikeceğiniz bir fidan düşünün. Öncelikle toprağı iyi seçmek gerekiyor. O toprak, eğer verimli bir topraksa ve fidan dikildiğinde o fidanla sürekli ilgilenilirse, sulanır ve bakılırsa o fidan çok kısa zamanda meyve vermeye başlar.
Ticaret hayatını da yaklaşık böyle görmeliyiz. Bir iş, bir iş yeri açıldığında işi ile ne kadar ilgileniyorsa kişi mutlaka o fidan gibi iş hayatı da büyüyecek, yeşerecektir. Meyve vermeye başlayacaktır. Baştan meyveleri belki tek başına toplayacak, fakat ağaç büyüdükçe meyvelerini toplayacak yardımcıları da olacaktır. Ben olmaktan çıkıp, biz varız olacaktır.

Aydın Yılmaz, İşadamı: İNSAN VARLIK, SERVET ESİRİ OLMAMALI



Ben, Ardino kökenli bir göçmenin. Kuşçular'dan Şahin Hasan Rizov'un oğluyum. 1969'da Bursa'ya geldiğimizde sekiz yaşındaydım. İlk, orta ve lise öğretimimi Bursa'da tamamladım.
Daha sonra süratle iş hayatına atıldım. Kendi işimizi baba-oğul kurduk. 1981'den bu yana bizzat kendi işyerimizin sahibiyiz. Bu zaman içersinde çok çalıştık, çok gayret ettik, birbirimize destek olarak kendi çapımızda bugünlere gelebildik. Şu anda bizim konum olarak, itibar olarak belirli bir yerlere ulaşabildik. Artık belirli bir kariyerimiz, belirli saygın bir çevremiz var.
Ancak hiçbir zaman varlığın, servetin esiri olmamaya kararlıyız. İnsanlarla iyi hoş geçinmek, insanlar arasında veya toplum içersinde sevilen sayılan birey olmayı ihmal etmiyoruz.

UNUTULMASINLAR

Totalitarizm denilen ve insanı kişiliksezleştiren o acımasız mekanizmanın olanca gücüyle çalıştırdığı bir dönemde günler, aylar, yıllar anlamsızdı...
Ve totalitarizmin ahtopotu kişiliğimize uzandıkça, bizler biraz daha içimize kapanacaktık. Çünkü içimize kapanmak, benliğimizi korumanın tek yoluydu.
O yıllarda ve şartlarda yazdıklarımızı kendimizden bile gizlediğimiz için, ayın, yılın önemi yoktu. Üstelik yazdıklarımız, altına attığımız tarihi değil, ifade edebildiğimiz duygu ve düşüncelerimizle yaşayacaktı...
*Gazeteci - Şair **Ahmet Ali**'nin nedenli bir açıklamasından*

AHMET ALİ,

HER YİĞİDİN BECEREMEDİĞİ BAŞARILI KANITLAR BIRAKIP DA GİTTİ



Doğrusu aniden yitirdiğimiz Ahmet Ali'yi *(1946 - 2007)*, bu değerli insanın dönüşsüz gidişini gönlüme bir türlü sığdıramıyorum. Soluduğum süre içinde sığdıramayağım da.
Aşacağı şiirli yolları vardı, hazırlayıp sunacağı program projeleri vardı. Yaşamının birikim doruğundan o doyurucu sesiyle radyodinleyenlere diyecekleri vardı...
Ahmet Ali, toplumda gerçekçi anlayışın tanrısal temsilcisiydi.
Yıllar boyunca radyo aracılığıyla ülkede yaşanan gerçekleri aydınlatabilmenin benzersiz örneğiydi. Kültür sorunlarını, eğitim sorunlarını, sağlık sorunlarını, ekonomi sorunlarını, hele köyün ve köylünün toplumsal sorunlarını ışıldak altına ustalıkla aldı ve çalışma arkadaşlarına yeni ufuklar açtı, ışıklar saçtı.
Ahmet Ali, yaşamın içindeki insanımızın sesini duyurmakla da yükümlüydü. O ses ki, bazen acılı, bazen kırgın, bazen kederli, bazen umutlu, bazen mutluydu. Yıllar içinde Bulgaristan radyosunun Türkçe yayınlarını dinleyenler, hele biraz yaşlanan kesimler, Ahmet Ali'yi hazırlayıp ve sunduğu programlarından çok iyi bilirler kanısındayım.
Ahmet Ali'yle fırsat buldukça Sofya'da veya Ardino'da görüşüyorduk. Bin yıllık dostlar gibi laflardık. Şiirden, radyo haberciliğinden, gönül açan dostlardan ve dostluklardan, iki veya üç yüzlülerden dem vururduk. Ülkede olumsuz rüzgarların oluşturduğu umarsızlığı, duyarsızlığı, bencilliği, çıkarcılığı kınayanlardandı.
Ahmet Ali, şiirinde yerini yatağını bulmayan duru suydu, aşka, sevgiye, dostluğa, kardeşliğe akan. Habire şiir yazıyorum diyenlere, 'şiir gelip kendini yazdırır şaire' derdi. Hiç unutmadığım dizeleri vardır. Şöyle:

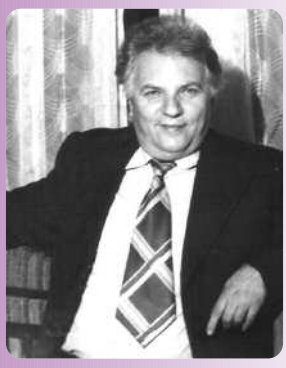
Bir kalp çizdin kumlar üzerine
Dalga alıp götürünce
Bir daha çizdin
Sonra bir daha
Dalgalar hepsini alıp götürüyordu
Sen gülüyordun ve yine çiziyordun
Kahkahaların kırılıyordu dalgaların uçlarında
Ve... şu çizdiklerim kadar
Kalbim olsa diyordun
Hatayı severdin
İnsanları severdin delicesine
Ben ise şaşıyordum sana
Sevecek olana bir yürek yeter
Sevemeyenlerin bunca yürek nesine?!

Ahmet Ali'yi biz dürüstlüğüyle sevdik, insanlığıyla sevdik, her yiğidin beceremediği başarılı kanıtlarıyla sevdik, ayrıntıları aşmış gerçekçiliğiyle sevdik.
Sevgisiyle sevdik Ahmet Ali'yi.
Ahmet Ali'nin ışıklar içinde olmasını diliyorum.

Saffet EREN

UNUTULMASINLAR

Faik Arda
(1935 - 1995)



BU ŞEHİR BENİM ŞEHRİM

Bu şehir benim şehrim
İnsanlarını, ağaçlarını
Evlerini sevmişim
Bir kızına kul olmuşum
Yana yana kül olmuşum
Tenha sokaklarında
Gizli gizli ağlamış
Ve meydanlıklarında
Kahkahalarla gülmüşüm...

Bu şehir benim şehrim
Gecelerini, gündüzlerini
Rüzgârlarını sevmişim
Çocuklarım doğmuş
Baba olmuşum
Anneciğim ölmüş
Öksüz kalmışım
Babam gurbetten dönmüş
Sevinmişim, sevinmişim...

Bu şehir benim şehrim
Bahçelerini, parklarını
Kaldırımlarını sevmişim
Huzur içinde ve rahat
Uykular uyumuşum
Geceler boyunca
Ve erden mutluluklarla
Uyanmışım her sabah...

Çiçekli kırlarında gezmişim
Özgür özgür, doya doya
Altın tütünler dizmişim
Aydınlık yaz akşamlarında...

Bu şehir benim şehrim
Yazlarını, kışlarını
Baharlarını sevmişim
Canım şehrim,
Bir bahar sabahı
Çığlıklarla doğmuşum
Seni görmüş gözlerim
Ve benim olmuşsun...

Sen, güzel şehrim,
Ben öldükten sonra da
Benim olmaya
Devam edeceksin...

YARENLER SOFRASI



Dost sofralarında sık sık anılarımıza döner, içimizde olanı seve seve paylaşırız. Bu günü anlamak için dünü anmamız, bilmemiz gerekir çünkü.
Çağdaş insan istese bile bir kenara çekilerek çevresiyle ilgisini kesemez. Günümüzde toplum yaşayışına karışmamak, dünya işleriyle ilgilenmemek elde değil. Bu doğrultuda bir de bizi konuşalım istiyorum, olur mu?

Ardino (Eğridere) kökenli Yazar Halit Aliosman DAĞLI

EĞRİDERELİLER HAKKINDA

İnsanoğlu istemeyerek de olsa başkaları hakkında konuşulanlara kulak vermeden olamaz. Şaka yollu da olsa birilerini konu ederek dilden dile dolaşan söylentileri dinler, sırası gelince bir de dinletir. Başkent dolayında Şop fıkraları gün geçtikçe yaygınlaşır. Gabrovoluları konuşmayalım, onlar ayrı bir dünya... Ya bizler, Eğridereliler için uydurulan fıkralar, söylentiler az mı? Bildiğinizi bildiğim halde birkaçını anımsatayım izninizle. Gazeteci bir dost, "Siz Eğridereliler Kırcalililerin Yahudilerisiniz" derdi. Nedenmiş o, Eğridereliler cimri insanlar mı? Eğridereli onurludur, Eğridereli dosttur, sözünün eridir. Eğridereli düğün pilâvıyla dost ağırlamaz, alın terine, kesesine güvenir.

Bir dostun babası oğlunu sık sık uyarıyormuş, "Oğlum dikkat et, Eğridereliyle yanyana oturduysan kalkınca üstünü başını iyice silkiver, bakarsın Eğriderelilik bulaşmıştır." Eğridereliler adamın başına bir işler mi açmış yoksa? Sanmam. Hani bir masal var ya, Eğridereli mi, cindir çarpar, topalına da Bağdat'ta rastlanınca... Kendine göre bir şeyler büyütmüş, yorumlamış olabilir. Ancak çok hoşuma giden bir fıkra dinledim Eğridereliler hakkında. Güya olay Razgrat'ın Ostrovo köyünde meydana gelmiş. Bir zamanlar katırla dolaşarak cancık boncuk satan Dağlılar vardı ya, Rodoplar'ın neresinden olursa olsun, böyle biri varsa ille ille Eğridereli olacak, olsun. Böyle bir Eğridereli bir kapıyı çalarak ekmeğine katık istemiş. "Biraz pekmez varsa ekmegimi banayım" demiş. Tasın kapağını uzatmış, biraz pekmez koymuşlar. Katır yedeğinde köy kenarında bir gölgeye yerleşmiş, çıkını çözerek mısır ekmeğini pekmeze banmaya başlamış. Başlamış ama, ekmek kum gibi ufalanıyor, pekmeze bandıkça yapışıp kalıyormuş. Bir denemiş, iki denemiş, olacak gibi değil. Hem yemeye çalışıyor, hem de aklınca, "Ah mübarek pekmez, Yambol uvasına insem de o ak somunun tülü tarafını sana gösteriversem, yisem yisem..." Nerde Yambol! Ama pes etmemiş, bakmış köyün kenar evlerinden biri önünde çeşme var. "Gidip şunu biraz sıvıtırım, ekmeğe yapışmaz" demiş yürümüş. Olur ya, bir de bakmış ki, çeşmenin musluğu yok, boşuna su dökülmesin diye, ucu sivri bir çubuk sokmuşlar su borusuna. İğridereli pekmez kabını yanaştırarak bir taraftan çubuğu oynatarak çıkarmaya başlamış. Derken efendim, birdenbire boşanan su pekmezi yalamış götürmüş. Ya şimdi, tut keli perçeminden!

Gazeteci bir dost, "Siz Eğridereliler Kırcalililerin Yahudilerisiniz" derdi. Nedenmiş o, Eğridereliler cimri insanlar mı? Eğridereli onurludur, Eğridereli dosttur, sözünün eridir. Eğridereli düğün pilâvıyla dost ağırlamaz, alın terine, kesesine güvenir.

Eğridereli gezer, tozar ama alnı ak, yüzü paktır. Kimsenin malına el uzatmaz. Ne başkasını ezer, ne de başkası tarafından ezilmesine izin verir. Bakarsın sırasında boynu büküktür, ama kendi derdine kendisi derman bulmayı başarır. Kimliği soylu bir kökene dayalıdır çünkü.

Çaresi var mı, kendine kızmış baştan. Yavaş yavaş ayrılmış giderken, bir ara geri dönmüş de, "sen hayırlı bir çeşme olsaydın kıçına gazık sokmazlardı" demiş ve almış katırı yedeğinden vurmuş gitmiş. Gidiş o gidiş...

Zavallı, gururlu hemşehrim!

Bu masalllar nasıl ve kimler tarafından uydurulmuşsa, aslı astarı olmasa bile günümüze kadar gelmiş işte. Söylenenler üzerinde dikkatle durulunca ayan beyan anlaşılır. Doğrudur; Eğridereli gezer, tozar ama alnı ak, yüzü paktır. Kimsenin malına el uzatmaz. Ne başkasını ezer, ne de başkası tarafından ezilmesine izin verir. Bakarsın sırasında boynu bükültür, ama kendi derdine kendisi derman bulmayı başarır. Kimliği soylu bir kökene dayalıdır çünkü. Ancak iş orada ki, bu kökenleri araştırmak sanki kimsenin aklına esmemiştir şimdiye kadar. Belki vardır da bize ulaşmamıştır. İsterseniz düşünelim; Ardino dolayındaki köylerin ne anlamlı isimleri var! Bir bakıma etraf dağ, taş, ağacın bin türlüsü, çiçeğin çimenin bin türlüsü, ama ağaç adı, çimen çiçek adı taşıyan köylere seyrek rastlanır. İsterseniz hemen çay boyunca yürüyelim, inci dizisi gibi köyler: Hüseyin Hocalar (Haliller), Menzirler, Hacı Musalar, Çavuşlar, Dedeler, Sinanlar, Hacı Duralılar, Kara Ahmetler, Musa Efendiler, Bostancılar, Efendiler... Liste uzun, saymaya gerek yok. Peki, bu köyler neden bu isimleri taşıyor acaba? Efendiler, Hacı Musalar, Çavuşlar... Kimlermiş bu adamlar? Köyün ismi olsun diye olur olmaz isim verilecek değil ya! Eski mezarlıklarda sarıklı mezar taşları arasında yatanlar onlardan birileri değil mi acaba! Gitmişler, Hacı olmuşlar, Hoca olmuşlar, Efendi olmuşlar ve gelmişler öz toprağın serin koynuna uzanmışlar, kalmışlar...

Sırası gelince övünürüz, göğsümüzü döveriz, edinimlerimizden, yetişkin insanlarımızdan seve seve dem vururken. Ancak yıllar geçiyor, devirler değişiyor, kuşaklar geliyor, kuşaklar gidiyor. Kuşkusuz, bu yerlerden cancık boncuk satarak ekmeğini kazananlar, düvenciler, tırpancıların yanı sıra gelip geçenlerden gönül gücüne önem veren, bilim ve kültür alanında bir çevre yaratarak ömür süren bir sıra insanlar varmıştır, şimdi de vardır. Öyle ama bildiğim kadarıyla tarihçi Adnan Aladağ dışında soy ağacını bile araştırmaya yanaşan başka bir isim bilmiyoruz. Oysa değer. Bu gün ortalıkta cascavalak kalan var mı? Ak somun dert değil, gurbet yolları dert değil. Tamam da, araştırmacılar yönünden Ardino hâlâ yoksun, kendi kültürel mirasını araştıramamış, sergileyememiş şimdiye kadar. Bunları derken, bu işin pek kolay olduğunu da sanmıyorum ha! Ancak her gelen kuşak kendi yaşam çizgisinden izler bırakmış ve zamanla bunların silinip gitmesi yürek yakıyor. Günümüzü değerlendirirken, dünlerimizin yürek gücüne dayanarak, daha bilinçli, daha aydın düşünce sahibi olarak yaşasak daha uğurlu olur sanıyorum.

Ancak yıllar geçiyor, devirler değişiyor, kuşaklar geliyor, kuşaklar gidiyor. Kuşkusuz, bu yerlerden cancık boncuk satarak ekmeğini kazananlar, düvenciler, tırpancıların yanı sıra gelip geçenlerden gönül gücüne önem veren, bilim ve kültür alanında bir çevre yaratarak ömür süren bir sıra insanlar varmıştır, şimdi de vardır. Öyle ama bildiğim kadarıyla tarihçi Adnan Aladağ dışında soy ağacını bile araştırmaya yanaşan başka bir isim bilmiyoruz. Oysa değer.

Günümüzü değerlendirirken, dünlerimizin yürek gücüne dayanarak, daha bilinçli, daha aydın düşünce sahibi olarak yaşasak daha uğurlu olur sanıyorum.

...Geçenlerde Ardino yakınındaki Beli Brezi Tatil Tesisleri'nde bir otobüs gördüm, ön camında iri puntolarla EĞRİDERELİLER yazıyordu. Yurt dışından hemşehriler memlekete geziye gelmişlerdi. Kadınlı erkekli kalabalık otobüsten inerek otele giden basamaklara yöneldiler. Kimileriyle ayaküstü üç beş söz ettik. Baktım, baktım düşündüm. Otu çek, köküne bak, demişler. Eğridereli lerin bazıları sözleri, davranışları, yapmacıktan görünümüyle Eğridere'ye tepeden bakıyorlardı sanki. Gözden ırak olan gönülden de ırak olur, doğrudur. Gelenlerini sevgiyle bağrına basan, gidenlerin ardından üzüntü, gözyaşlarıyla yoğrulan bu topraklar çok görmüş, çok geçirmiş şimdiye kadar ve dimdik ayakta kalmış. Ardino tablosunda renkli çizgilerin yanı sıra soluk, gününü gününde yitiren renkler oluşuyormuş, olsun dağların umurunda değil ki bu... Ben derim ki, yurt içinde, yurt dışında Eğridereliyim diyerek yaşamak güzel, güzel de, Eğridereli olmak çok, çok daha güzel. Yuvasına bağlı kalan, gelenini hiç tükenmeyen o gönül dolusu sevgiyle kucaklayan Eğridereli leri kutluyor, sevgiyle kucaklıyorum.

Gelenlerini sevgiyle bağrına basan, gidenlerin ardından üzüntü, gözyaşlarıyla yoğrulan bu topraklar çok görmüş, çok geçirmiş şimdiye kadar ve dimdik ayakta kalmış.

ИСКАТЕ ЛИ ДА СТАНЕТЕ ПРИЕМНИ РОДИТЕЛИ?

Приемните родители са повече от родители... Те са родители+партньорство, работа, обич и много търпение.
Знаете ли какво е приемна грижа? Мислили ли сте някога да приемете в дома си дете на други родители, за което да се грижите и възпитавате? За кого е това четиво? Това четиво е за всички, които имат в сърцето си място за едно дете, на което искат да дарят обич и грижи, на което могат да помогнат да расте в семейство.

Какво представлява приемната грижа

Като приемен родител вие се грижите за детето на други хора в собствения ви дом. Приемате детето като член на вашето семейство, без да го осиновявате. Можете да станете приемен родител за различен период от време - от няколко дни до навършване на пълнолетие на детето - в зависимост от неговите потребности, както и от вашите възможности.

Приемната грижа може да бъде:
Краткосрочна - когато родителите на някое дете поради някакви причини не могат да изпълняват родителските си задължения за определен период, то се настанява в приемно семейство за кратък период, не повече от шест месеца.

Дългосрочна - когато родителите на детето са починали, неизвестни, лишени от родителски права или поради някаква друга причина, детето не може да живее при тях, то се настанява в приемно семейство за продължителен период от време.

Спешна - в случаите, когато са застрашени животът или здравето на дете в собственото му семейство, то се извежда спешно от него и е възможно да бъде настанено при приемни родители. Тогава то остава при тях до изясняване на положението и



перспективите му от компетентните органи.

Заместваща - услуга за дете, настанено извън семейството, която се предприема след планирани или при извънредни обстоятелства, с цел подкрепа на приемното семейство или семейството на роднини и близки за осигуряване на отдих, и за деца с дългосрочен престой в специализирана институция за интегриране в общността.

Приемната грижа може да бъде:
Доброволна - при нея обучени семейства, получават средства за отглеждане на настаненото дете;

Професионална - при нея специално обучени приемни семейства, които освен средства за отглеждане на настаненото дете, получават и възнаграждение за труда си.

Какви са децата, които имат нужда от приемни родители

Това са деца, които по някаква причина не могат да живеят при собственото си семейство и са лишени от родителски грижи.

Някои от тях са без родители, или са били изоставени от тях в дом. Други са били малтретирани и оставането в собствения им дом е невъзможно.Трети имат нужда от грижа само временно, докато семействата им преодолеят трудности или криза, в която се намират.

Всички те обаче са преживели тежки моменти и се нуждаят от много обич!

Какво означава да си приемен родител

Да си приемен родител означава преди всичко да си партньор със социалните работници, психолозите и биологичните родители на детето, когато това е в най-добрия интерес на детето.

Помнете, че благодарение на вас детето, което сте приели, има възможност:

Да живее в безопасна и сигурна семейна среда.

Да изгради емоционална връзка със значим възрастен човек.

Да получи специално внимание и грижа в зависимост от индивидуалните му потребности.

Да живее в света, в който живеят и неговите връстници.

Кой може да стане приемен родител

Ако решите да кандидатствате за приемен родител при оценяването ви ще се прави преценка на следните обстоятелства: възможността на кандидатите за приемно семейство да осигурят материални условия за отглеждане и развитие на детето, включително лично пространство за детето в жилището си; притежаването на лични качества на кандидатите за полагане на „приемна грижа“ по отглеждането и възпитанието на дете в сътрудничество със социалния работник от Дирекция „Социално подпомагане“, работещ с детето и/или с доставчика, както и с биологичното семейство, когато това е в интерес на детето.

Не е необходимо да сте семейни, да имате собствени деца или професия, свързана с грижи за деца.

на стр. 14

от стр. 13

Какво още трябва да знаете

На първо място, трябва да сте наясно със себе си и с това какво представлява приемничеството. И още е необходимо: да сте сигурни в решението си; семейството ви, включително децата ви да приемат идеята да станете приемен родител; да имате достатъчно време да се грижите и да общувате с детето; да не се чувствате неудобно, когато социален работник или биологичен родител на детето посещава дома ви; да можете да приемете детето такова каквото е.

Помнете, че през цялото време ще са ви необходими много сили, търпение и обич.

Каква е процедурата

Ако искате да станете приемен родител, трябва да се обърнете към отдела за закрила на детето в Дирекция „Социално подпомагане“ - Ардино, от където ще ви бъде предоставена информация за условията и реда за кандидатстване за приемно семейство и за процеса на подбор на кандидатите. Социалните работници от отдела ще отговорят на въпросите, които ви вълнуват във връзка с приемната грижа.

В процеса на оценяване и подготовка ще ви съпътства социален работник, който ще ви подкрепя и помага. Част от този процес е преминаването на кратък курс на обучение за приемни родители.

Важно е да знаете, че може да се откажете на всеки етап от процедурата по кандидатстване и подбор, без последствия за вас.

Информацията, която социалният работник получава от вас в процеса на подбора е строго поверителна и няма да бъде оповестена публично.

Ако бъдете одобрени, ще сключите договор с Дирекция „Социално подпомагане“.

Когато от отдела за закрила на детето преценят, че вие като приемен родител можете да предложите подходящите условия и грижи за детето, започва процес на опознаване между вас и детето. Настаняване се предприема тогава, когато между вас и детето се изградят близки взаимоотношения.

Каква подкрепа получавате

Обучение и подготовка за справяне с отглеждането и възпитанието на детето.

Професионална и емоционална подкрепа от социален работник преди, по време и след настаняването.

Финансова помощ за покриване разходите по издръжката на настаненото дете, съобразно възрастта и потребностите му.

Работна заплата за професионалното приемно семейство.

Професионална приемна грижа

След януари 2007 г. бе утвърдена новата услуга - професионална приемна грижа, при която професионалното приемно семейство сключва трудов договор с директора на Дирекция „Социално подпомагане“ по Кодекса на труда. С договора се определят срокът за настаняване, финансиране, права и задължения по договора във връзка с отглеждането и възпитанието на детето. Трудовото правоотношение между професионалното приемно семейство и директора на Дирекция „Социално подпомагане“ е основно трудово правоотношение.

Кандидатите за професионално приемно семейство получават базово обучение по утвърдена програма.

Размерът на основното месечно възнаграждение на професионалното приемно семейство се определя, както следва: при настаняване на едно дете - 130 на сто от минималната работна заплата, установена за страната; при настаняване на две деца - 140 на сто от минималната месечна работна заплата; при настаняване на три или повече деца - 150 на сто от минималната месечна работна заплата.

В случаите, когато професионалното приемно семейство се състои от двама съпрузи, трудовият договор се сключва сома с единият от тях.

За деца, настанени за отглеждане в приемно семейство, се предоставят средства за отглеждането и възпитанието им въз основа на сключен договор. Месечната помощ се определя съобразно възрастта на детето, както следва: до 7 години - 3-кратния размер на гарантирания минимален доход - 195,00 лв.; от 7 до 14 години - 3,5-кратния размер на гарантирания минимален доход - 227,50 лв.; от 14 до 18 години (Ако учи до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст) - 4-кратния размер на гарантирания минимален доход - 260,00 лв.

За деца с увреждания, установени от компетентните здравни органи, към горецитираните средства, се изплаща добавка в размер на 75 на сто от гарантирания минимален доход, независимо от дохода на семейството - 48,75 лв.

Как да получите повече информация

Ако желаете да кандидатствате за професионално приемно семейство или ви е необходима повече информация, обърнете се към отдела за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане“ - Ардино.

Адрес и телефони за връзка:

гр. Ардино, ул. Бели брези №29,
Дирекция „Социално подпомагане“,
отдел „Закрила на детето“
Тел.: 03651/45 94, 0882 826 494
E-mail: dsp_ardino@mbox.contact.bg или
dsp.ardino@asp.goverment.bg

АТАНАС ЗВЕЗДИНОВ

е роден на 5 август 1943 г. в София. Завършил е славянска филология в Софийския университет "Св. Климент Охридски".
Работил е като редактор и главен редактор в Националното радио и в няколко издателства. Бил е директор на Дома на детската книга към Министерство на образованието и главен редактор на списание "Родна реч".
Издал е 22 собствени книги за деца и възрастни - поезия и проза. Сред тях са: "Шепа жива вода", "Между зъбите на дните", "Осанка", "Нетленното", "Мъдрецът" и за деца: "Къщичка без покрив", "Снимка с шапка невидимка", "Сандалите на Слънцето"... "Най-хубавото".
Пет от книгите му са наградени с национални награди.
Издал е още три книги с преразказани от него български народни приказки и шест преведени книги от чешки, словашки и руски език.
Съставил е антологиите: "Знам ги наизуст" (любимите български стихотворения за деца), "Весела коледа", "Българийо, родино моя", "Родино мила", "Любовни тайни", "Любовни знаци" и "Фолклорен калейдоскоп".

ЗАЩО ЛИ?

Паячето, пъргаво нали е,
всякак ще успее да се скрие.
Ако иска нещо да си хване,
непременно, винаги ще стане.
Иска ли, ей тъй, да се посмее,
Недостигнато ще се люлее.
И дори да не обича риска,
прави всичко, дето си поиска.
Винаги успява, но защо ли?
Ех, защото няма да се моли.
На това разчита поначало,
дето то си го е изтъкало.

ХУРКА

Слънцето е златна хурка.
И предат Щурец и Щурка
нишки от лъчи.
Где са? Не личи.
Но се чуват все по-звънки
тук вретенцата им тънки -
сякаш с цвят зелен.
Бръмка слънчев лен.
И ще изплетат терлички
те за всичките звездички,
да се върнат пак,
щом настане мрак.

ПРИКАЗКА

Със тихи стъпки ходи вън дъждът:
с пантофки идват хилядите капки
като джуджета с невидимки шапки
и книжки под палтата си държат.

Аз гледам сребърните им бради,
които раснат по стъклото черно,
и знам: сега, по времето вечерно
ще ме наметне дреха от звезди.

Ще се смаля и аз като джудже-
макар и кратко- там да поживея...
А сутринта, щом слънцето изгрее,
ще ме измъкне с алено въже.

ЩУРЧЕТА

Какво ми казвате, щурчета,
в неокосената трева,
с невидимите си гласчета,
със звънкосричните слова?

Слова ли са или са песни,
които учите наглас?
И земни или пък небесни
са щом не ги разбирам аз?

Ще ги науча ли? Едва ли?
Но и така ми е добре.
Звездите само който пали,
навярно ще ги разбере...

ВОДОПАД

Конче ли звъни с копита,
сякаш за да ме попита:
„Ти позна ли ме, позна ли
кой деня с искрици пали,
кой със грива засияла
твойта нощ направи бяла,
кой те вика да летите
в сънищата над елхите,
кой със дъх звездици рони
от разцъфналите клони..."
Може би не съм го зърнал,
може би съм се обърнал,
гривата му тук се мята -
кончето е в планината.

ПЧЕЛА И ОСА

Пчелата в делник и във празник
налива делвите си празни,
осата в празник и във делник
си е все същия безделник.

Но как ли роклите на двете
Ще можете да различите?
опитайте, помиришете -
едната от цветя е шита.

Из „Най-хубавото" на Атанас Звездинов

Поетът Наджи Ферхадов на 70 години

ТАЛАНТИТЕ

Под краката им - венци.
Топор - над главите им.
Никъде, никога,
никой не е успял да ги победи.
Дори пръстите човешки,
твърде често безумно
разпилени,
срещат се в юмрука
само по техни следи.
Търсете ги, намерете ги!
И моля ви, внимателно -
те са толкова чупливи.
Дайте им думата,
изслушайте ги,
за да разберете
дали сте живи...



На юбилейното честване в Ардино кметът на общината Ресми Мурад връчи почетен плакет на поета Наджи Ферхадов

ПРОИЗХОД

Син на Партията,
дъщеря на народа...
Някои бяха даже и велики.
Срам за утробите родили,
обида за мъжкото семе.
Дали завинаги ще си отиде,
боже, какво време!?

Сега стоим едни срещу други
с погледи металорежещи,
с перчемите щръкнали.
Какви ще ги дъвчем, не знам,
но произходът е ясен -
Ние сигурно от някой
„подход“ конгресен
сме се пръкнали.

ТРУДНИТЕ ПРИЗНАНИЯ

Поезия, от богове и демони смъртоносно благословена,
след високия до небесата Ботев имаме си и Фотев.
Да оставим дребосъка да пълни големите салони,
самотата не е хватка за хитрец, а истинска схватка -
Не ще да е случайно, мисля си аз,
завръщат се снеговете от детството ми все още бели,
покорили непокорни върхове, забранени морета прелетели.

И аз питам: къде бяхте?, защо закъсняхте?, кой ви спря?
убиват ли птици от завист,
живеят ли хората,
децата пеят ли там?
Мълчат снежинките на кльощавото ми рамо,
аз се топя под нулата, топя се от срам.

Би трябвало да съм доволен от миналите години,
останаха зад гърба ми - свежи, млади, зелени.
И не ме докоснаха ни титли, ни звания.
Но след смъртта на тримата Ивановци
Радоев, Методиев и Динков -
започва сезонът ми на трудни признания...

Барабар Петко с гениите, какво да ви разправям,
претопявах планини, изпивах морета по кръчмите на завет.
„Помогнахме“ на най-смелите от нас да си тръгнат навреме
и веднага сложихме казаните! - варим коприва за помен! -
Вижте, колко сме достойни за светлата им памет...

У нас всичко както винаги е абсолютно елементарно:
в минало време - почти всичко е романтично изопачено,
в бъдеще - от стотина години всичко предстои,
за сегашното всеки си има лъжлив катинар.
Зададеш ли въпрос, четат ти дисертации...

Гледам дъщеря ми в очите, защо ли не се изчервявам?
Самотните улици не ми бяха виновни, нито пътните врати,
От суета, за показност може би, сам избрах площадното.
Време е да изключа микрофоните! Байраците в килера!
Оттук до гроба ще говоря само...за безпощадното.

Не се надявайте на милост, госпожи и господа!
Сред заблудите човешки с годините само остаряваме.
Не съм чувал от дълъг живот някой да е помъдрял.
Отишлите си навреме нямат поне този грях,
те живяха наистина, аз се правех на умрял...

Ардински глас
РАЗПРОСТРАНЯВА СЕ БЕЗПЛАТНО!
Главен редактор Саффет Ерен
0889301592; ard_glas@abv.bg
Редакционен съвет Ресми Мурад, Айдън Серкан, Неджми Ходжов
Сътрудници Азис Мурад, Гюнер Шюкрю
Адрес на редакцията 6750 Ардино, ул. „Бели брези“ № 29